

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Перший проректор

Леонід БАЧУРІН

«____» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВБ 2.8 «ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 101 Екологія

Освітня програма: 101 Екологія

Мова навчання: українська

Покровськ – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка природокористування» для
здобувачів вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія
« » _____ 2022 року. – 9 с.

Розробник: доц., к.е.н., доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Фоміна О.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку і оподаткування
Протокол № від « » _____ 2022 р.

Завідувач кафедрою економіки, обліку і оподаткування
_____ Наталія ПОДЛУЖНА
« » _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною комісією галузей знань 10 Природничі науки

Протокол № від « » _____ 2022 р.
« » _____ 2022 р. Голова _____ Віктор АЛЬОХІН

© ДонНТУ, 2022 рік

© Фоміна О.О., 2022 рік

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Вибіркова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	4	
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	120	
лекції:	32	
практичні:	32	
самостійна робота:	56	
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Дисципліну викладають	Фоміна Олена Олександрівна, https://donntu.edu.ua/fem/kafedra-eco , olena.fomina@donntu.edu.ua	

Передумовою для вивчення дисципліни є здобуті знання з дисциплін основи Природоохоронне законодавство та екологічне право, Екологічна безпека, Моделювання та прогнозування стану довкілля, Методи та технології поводження з відходами.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні сучасного економічного мислення та комплексу спеціальних знань та навичок, спрямованих на вирішення еколого-економічних проблем, визначення й аналіз економічної ефективності впровадження природоохоронних заходів, здійснення економічної оцінки природних ресурсів й оцінки еколого-економічних збитків, що їх завдає економіці забруднення окремих компонентів природи.

Вибіркова навчальна дисципліна «Економіка природокористування» посідає в освітній програмі важливе місце, оскільки формує наступні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти.

Компетентності спеціальності:

а) загальні (ЗК):

ЗК1 – знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;

ЗК6 - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/ видів економічної діяльності);

б) фахові (ФК):

ФК01 – Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК03 – Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

ФК7 – Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

Програмні результати навчання:

ПР02 – Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування

ПР15 – Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Економіка природокористування» студент має:

а) знати:

теоретичні засади економіки природокористування, сутність основних категорій, понять і термінів дисципліни, закономірності та принципи раціонального природокористування, основні цілі і завдання концепції сталого розвитку, основи формування економіки сталого розвитку в Україні;

еколого-економічні проблеми раціонального використання природних ресурсів і стратегічні напрями їх вирішення, механізм державного регулювання у сфері використання, охорони й відтворення природно-ресурсного потенціалу;

теоретико-методичні підходи щодо економічної оцінки природних ресурсів й оцінювання еколого-економічних збитків, що наносять суб'єкти господарювання навколишньому природному середовищу;

методичні засади визначення економічної, екологічної й соціальної ефективності провадження природоохоронних заходів у різних галузях економіки;

законодавчо-нормативну базу, що регулює раціональне природокористування, економічні інструменти екологічної політики, а також міжнародний досвід раціонального природокористування;

б) вміти:

застосовувати здобуті теоретико-методичні знання під час вирішення конкретних практичних ситуацій;

оцінювати сучасний стан і масштаби впливу антропогенного фактору на навколишнє середовище й окреслювати перспективні шляхи оздоровлення екологічної обстановки;

визначати й аналізувати основні показники й індикатори сталого розвитку;

здійснювати економічну оцінку природних ресурсів, виконувати економічне оцінювання природно-ресурсного потенціалу, визначати плату за використання природних ресурсів;

визначати, обґрунтовувати й аналізувати економічну ефективність впровадження природоохоронних заходів, у тому числі екологічних інновацій й перероблення відходів

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен. Семестровий письмовий екзамен проводиться в обсязі матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни «Економіка природокористування», і в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання формують порядок оцінювання під час поточного контролю (за результатами практичних занять, виконання розрахункової роботи) та підсумкового контролю.

Пр1	Пр2	Пр3	Пр4	Пр5	Пр6	Пр7	Пр8	РР	Поточний контроль	Екзамен	Максимальний бал
Д.ф.н.											
4	4	4	4	4	4	4	4	8	40	60	100
2	2	2	2	3	3	3	3	4	24	36	60

Примітки:

1) Пр1, Пр2 і т.д практичні роботи;

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за наступною шкалою:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену, курсового проекту(роботи), практики, диференційованого заліку, кваліфікаційного екзамену, випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1 Основні теми дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи економіки природокористування.

Тема 2. Природні фактори виробництва та їх економічна оцінка, екологічне ліцензування, стандартизація, сертифікація і експертиза.

Тема 3. Концепція сталого розвитку економічної системи суспільства.

Тема 4. Економічна ефективність природоохоронних заходів.

Тема 5. Економічні збитки, оцінка втрат від антропогенного втручання в екологічну систему.

Тема 6. Економічні проблеми збереження та відтворення біорізномайття.

Тема 7. Організаційно-економічний механізм реалізації платного природокористування в Україні.

Тема 8. Принципи чинного екологічного законодавства України та відповідальність за забруднення довкілля

6.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Теоретичні основи економіки природокористування.	4	
2	Тема 2. Природні фактори виробництва та їх економічна оцінка, екологічне ліцензування, стандартизація, сертифікація і експертиза.	4	

3	Тема 3. Концепція сталого розвитку економічної системи суспільства.	4	
4	Тема 4. Економічна ефективність природоохоронних заходів.	4	
5	Тема 5. Економічні збитки, оцінка втрат від антропогенного втручання в екологічну систему.	4	
6	Тема 6. Економічні проблеми збереження та відтворення біорізномайття.	4	
7	Тема 7. Організаційно-економічний механізм реалізації платного природокористування в Україні.	4	
8	Тема 8. Принципи чинного екологічного законодавства України та відповідальність за забруднення довкілля	4	
	Усього годин	32	

6.3 Самостійна робота

№ з/П	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Теоретичні основи економіки природокористування.	7	
2	Тема 2. Природні фактори виробництва та їх економічна оцінка, екологічне ліцензування, стандартизація, сертифікація і експертиза.	7	
3	Тема 3. Концепція сталого розвитку економічної системи суспільства.	7	
4	Тема 4. Економічна ефективність природоохоронних заходів.	7	
5	Тема 5. Економічні збитки, оцінка втрат від антропогенного втручання в екологічну систему.	7	
6	Тема 6. Економічні проблеми збереження та відтворення біорізномайття.	7	
7	Тема 7. Організаційно-економічний механізм реалізації платного природокористування в Україні.	7	
8	Тема 8. Принципи чинного екологічного законодавства України та відповідальність за забруднення довкілля	7	
	Усього годин	56	

6.4 Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з курсу виконується у вигляді розрахункової роботи відповідно до методичних рекомендацій.

7. Література

7.1 Основна

1. Економіка довкілля і природних ресурсів: навчальний посібник / за заг. ред. П. Т. Бубенка; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х.: ХНУМГ, 2014. 280 с.
2. Данилишин Б. М. Економіка природокористування / Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. К. : Кондор, 2010. 465 с.

7.2 Допоміжна

1. Борейко В.І. Економіка довкілля та природокористування. Навч. посіб. Рівне: ГУВГП, 2011. 255 с.
2. Гринів Л. С. Екологічно збалансована економіка: проблеми теорії: монографія. / Л. С. Гринів. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 240 с.
3. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. 72 с.
4. Шевчук В. Я. Макроекономічні проблеми сталого розвитку / Шевчук В. Я. К. : Геопринт, 2006. 200 с.
5. Щодо запровадження індикаторів сталого розвитку. Аналітична записка URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1160>. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України.

7.3 Методична

1. Курс лекцій з дисципліни «Економіка природокористування» (у розробці)
2. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Економіка природокористування» (у розробці)
3. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання з дисципліни «Економіка природокористування» (у розробці)
4. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Економіка природокористування» [Електронний ресурс] : для студентів галузі знань 07 Управління і адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво, торгівля і

біржова діяльність всіх форм навчання / укладач О.О. Фоміна . – Покровськ, 2019 . – 15 с. (Назва в електронному каталозі ДонНТУ – M716.pdf. <http://89.185.3.253:9080/search.php>)

8. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>
4. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Нормативні акти України - законодавство для практиків URL:
<http://www.nau.kiev.ua>
6. Офіційний вісник України URL: <http://www.gdo.kiev.ua>
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>
8. Міністерство енергетики та захисту довкілля URL: <https://menr.gov.ua/>